

Hevige strijd oppervlakkig geschetst

Als zijn moeder een hersenbloeding krijgt, 'wordt alles anders', schrijft Jaap Willems in *De Erfenis. Vechten om het familiefortuin*. De journalist, schrijver en hoogleraar wetenschapscommunicatie had zich nooit druk hoeven maken om zijn moeders financiën: zijn 'zakenzus' behartigde die. Haar rol blijkt echter omstrede. Een schilderij is verdwenen, evenals zes tot acht ton van een Zwitserse spaarrekening. Als Willems' moeder overlijdt, ontbrandt een hevige juridische strijd, nadat een halfslachtige verzoeningspoging van een notaris is mislukt. Willems beschrijft deze strijd en let vooral op de advocaten en hun manier van werken.

De eerste advocaat blijkt een kantoorgenoot van de advocaat van wederpartij en kan de zaak niet op zich nemen. De tweede advocaat – aanbevolen, want een topper op zijn vakgebied – is moe, vergeet stukken in te sturen, verschuilt zich achter procedures en bedient zich van onnavolgbare archaïsche taal. Willems schetst een scherp beeld van 'meester Van Rijn', een slechte advocaat die drijft op routine en dooddoeners. Hoewel Willems ervan overtuigd is een sterke zaak te hebben, wordt meer en meer

Jaap Willems: *De Erfenis. Vechten om het familiefortuin*.
Uitgeverij Nieuw Amsterdam.
ISBN 978 9046 80537 4, € 16,50

duidelijk dat de zaak slecht afloopt. Ook op de derde advocaat, wat vager neergezet, heeft Willems het nodige aan te merken. Willems is gefrustreerd wanneer hij de conclusie trekt dat gelijk hebben iets anders is dan gelijk krijgen en dat advocaten daarbij een belangrijke rol spelen.

Erkenning gevraagd

De ruzie over de nalatenschap die Jaap Willems en zijn broer met hun zus voeren, heeft het gezin kapotgemaakt, zo vertelde hij in

een interview over dit boek. Naast zijn persoonlijke ervaringen heeft Jaap Willems details uit andere zaken toegevoegd, zoals chantage en bedreiging, om er een spannend geheel van te maken. Ook heeft hij vakliteratuur over dit onderwerp gelezen. Achter in het boek is daarvan een lijst opgenomen. Maar echt spannend wordt het boek niet; het blijft bij een opsomming van gebeurtenissen.

De rechtszaak was voor Willems een openbaring en de opgelopen frustratie lijkt de belangrijkste bron van inspiratie voor het schrijven van het boek te zijn. Omdat hij van een notaris hoorde dat deze kwesties veel voorkomen, wil hij bovendien mensen waarschuwen en tips geven om een goed dossier op te bouwen en een goede advocaat te nemen. Die tips lijken mij nuttig, maar nergens valt te lezen dat de notaris de partijen mediation in overweging heeft gegeven. Wel wordt er in het boek veel over schikken gepraat en geschreven. Als Willems met notarissen heeft gepraat, dan zou hem ook verteld moeten zijn dat deze zaken zich bij uitstek lenen voor mediation. Dat blijkt nergens uit.

Als mediator intrigeerde mij vanaf de eerste bladzijde

wat er achter de strijd tussen de twee broers en de zus schuilgaat. Wat is er gebeurd, waar is het mis gegaan? Wat zit ze ten diepste dwars? Daar kom je niet echt achter, waardoor het verhaal aan de oppervlakte blijft. Willems geeft de (juridische) details van de strijd nauwkeurig weer, maar de personages komen niet uit de verf. Zo wordt er meerdere malen een – naar later blijkt cruciaal – briefje van de vader over het schilderij ten tonele gevoerd dat de lezer niet te lezen krijgt.

Tussen de regels door lees je dat de zus zich miskend voelt als verzorger en financieel belangenbehartiger van moeder tot het moment dat deze een hersenbloeding krijgt: 'Dacht ik het niet. Jullie hebben je nooit geïnteresseerd voor haar zaken. Ik kon altijd alles opknappen.' Als de broers zich hiervan bewust waren geworden – in mediation erop gewezen – en haar deze erkenning hadden gegeven, was het dan ook zo uit de hand gelopen? Had de zus zich dan ook zo star opgesteld? Het is één van de onbeantwoorde vragen waarmee de lezer achterblijft.

(Angela Sluijs, advocaat en scheidingsbemiddelaar te Leiden)